

OLTAR STAR 303 GODINE

Jedan od najljepših baroknih oltara sjeverozapadne Hrvatske visok je 13,5 metara, a koloristički koncipiran u kontrastu zlatnih skulptura i crne arhitekture oltara

IVICA BETI

Obnova sakralnog blaga u varaždinskoj crkvi sv. Ivana Krstitelja

Dijelove oltara vozili u Varaždin Dravom iz Maribora

U požaru 1665. godine izgorio je glavni oltar pa su franjevci od mariborskih stolara naručili novi, prema nacrtima bavarskog franjevca Kristofora Zettla

– Oltar je jedan od najljepših baroknih oltara sjeverozapadne hrvatske i svojom visinom od 13,5 metara sigurno jedan od vizualno najimpressivnijih. Tome pridonosi njegova jedinstvena tehnoška, kompozicijska i najviše koloristička koncepcija kontrasta zlatnih skulptura i crne arhitekture oltara – ističe Tomislav Sikinger, voditelj Restauratorskog odjela Ludbreg, nakon završetka obnove 303 godine starog oltara sv. Ivana Krstitelja franjevačkog samostana u Varaždinu.

U sanaciji 10 godina

Samostan i crkva sv. Ivana Krstitelja ubrajaju se u najcijelitiji barokni sklop u Varaždinu. U požaru 1665. godine izgorio je glavni oltar pa su franjevci od mariborskih stolara Hermanna Sultza i Matije Simona naručili novi, i to prema nacrtima bavarskog franjevca sa službom u Varaždinu o. Kristofora Zettla.

– Oltar sv. Ivana Krstitelja uz propovjedaonicu najstariji je očuvani dio inventara te franjevačke crkve. Podignut je između 1699. i 1702. godine, a njegovi su dijelovi u tri navrata prevezeni Dravom do Varaždina. Kiparski radovi na velikim skulpturama svetaca Ane, Joakima, Elizabete, Zaharije, Petra i Pavla pripisuju se mariborskom kiparu Franji Kristofu Reissu, koji ovim ciklusom ostvaruje remek-djela svoga kasnijeg razdoblja. Izvorna oltarna pala, naručena u Beču od Bernarda Weiterena, nije se očuvala, a

današnju je 1857. godine naslikao Johan Beyer iz Graza – objašnjava Sikinger. Slike iz života sv. Bonaventure i sv. Ivana Kapistrana sa središnje zone retabla naslikao je 1701. godine Ioannes Georgius L. Zirky. Oltar je repolikromirala i cijelovo obnovila radionica mariborskog pozlatara Josipa Zorattija 1908. godine, a iz te obnove potječe i današnji tabernakul. Zbog visoke vlage koja je prodirala iz kripte ispod svetišta i insekata koji se hrane drvom, donji dijelovi oltara su oštećeni, a desni bočni dio čak se spustio za 14 centimetara, narušivši statiku. Prije deset godina započeli su radovi na sanaciji povjerenoj restauratorskom odjelu Hrvatskog restauratorskog zavoda u Ludbregu, koji je posao završio lani.

Širenje utjecaja iz Graza

– Posebna vrijednost oltara ogleda se, kako u njegovoj monumentalnosti, visokoj kvaliteti izrade i jedinstvenom spoju kriptoške, marijanske i franjevačke ikonografije, tako i činjenici da su ovom narudžbom varaždinski franjevci u sjevernu Hrvatsku doveli Franju Kristofa Reissa, majstora vodeće kiparske radionice iz Maribora. Njegovim dolaskom početkom 18. stoljeća nastavlja se kontinuitet prisutnosti štajerskih umjetnika u Varaždinu koji su pridonijeli širenju utjecaja iz Graza, umjetničkog središta značajnog za naš kontinentalni barok – napominje Sikinger.

(Ivica Beti)

•